

stiftsbladet

Om kirken i Roskilde Stift · Nr. 7 · August 2010 · 61. årgang

Udkant eller bare lidt længere væk?

Tekst og foto Bo Nygaard Larsen

Debatten om det såkaldte Udkantsdanmark har fyldt medierne henover sommeren. Er der en udkant, må der være en indkant, hvor livet angiveligt skulle være så meget mere værd. Men er det nu også sandt? For hvad er en udkant egentlig?

Nogle vil måske hævde, at Snesere Kirke på billedet ovenover ligger i udkanten. Men slår man op på krak.dk, har menigheden præcis 79,9 kilometer til Rådhuspladsen med en estimeret rejsetid på 51 minutter.

Fra Store-Heddinge Kirke på Stevns er der 64,5 kilometer til Rådhuspladsen, men til gengæld må de på grund af længere afstand

til motorvejen rejse i fire minutter længere? Er det så udkant?

Svaret kommer sognets præst, Store-Heddinge med i dette nummers klumme.

Ønsker du at blande dig i debatten om Udkantsdanmark, er du velkommen til at sende dit indlæg til undertegnede på bo@bonygaard.com. Jeg vil så lægge det ud på

debatsiderne på stiftets hjemmeside, så vi forhåbentlig kan få svaret på det afgørende spørgsmål:

Er dele af Roskilde Stift udkant, eller er der bare lidt længere til Rådhuspladsen og så meget andet.

Foto Forsvaret

Soldaternes dag

Søndag den 5. september kl. 16 markeres dagen for de udsendte soldater med en højtidelighed ved soldatergraven på Jyllinge Kirkegård efterfulgt af en andagt i Jyllinge Kirke.

Foto Anders Hviid

Politiske prædikener

På stiftets hjemmeside kan du nu læse en prædikener skrevet af politikere. En af dem, der har givet et bidrag, er Ida Auken (SF). Læs mere på www.roskildestift.dk.

Konfirmandtræf 2010

Konfirmandtræf i Roskilde Domkirke er forlængst blevet en klassiker her i stiftet. I år gentages det store arrangement, som vil finde sted i dagene mandag den 8. til onsdag den 10. november.

Årets tema, *Sola Gratia - nåden alene*, er solidt fæstnet på den folkekirkelige ankergrund, og stiftets religionspædagogiske konsulent, Stinna Ahrenst, ser da også frem til de tre dage i Domkirken.

„Vi har ikke fortjent os vej ind i livet. Vi kan ikke tuske os til Guds kærlighed. Vi skal ikke prøve at handle med tilgivelsen. Nåden er gratis – men ikke uden konsekvenser. Det er pointen i årets konfirmandtræf,” siger hun.

Igen i år har gruppen bag Konfirmandtræf allieret sig med Rollespilsakademiet, som i fire dilemmaspil vil gengive situationer fra konfirmandernes hverdag og bringe deres egne erfaringer i spil.

I forbindelse med Konfirmandtræf er der udarbejdet et undervisningsmateriale, der allerede nu frit kan downloades via www.roskildestift.dk.

„I undervisningsmaterialet kan man se hvilke salmer, vi skal synge. Øv salmerne hjemmefra – vi elsker, når taget på Domkirken letter,” siger Stinna Ahrenst.

Tekst Bo Nygaard Larsen

Graveren lavede en ny messehagel til kirken

Gimlinge Kirke ved Slagelse har fået en ny messehagel. Den er lavet af kirkens graver Anne Otto, der fik ideen på et graverkursus. Stiftsbladet har besøgt det vestsjællandske sogn.

Tekst og foto Søren Voigt Juhl

Graver Anne Otto er i færd med at kalke kirkegårdsmuren omkring Gimlinge kirke, da Stiftsbladet besøger hende en lun midsommermorgen. Et job, der kræver sin kvinde. Det gør det også at designe og sy en messehagel til kirken. Anne Otto syede i al hemmelighed en og forærede den til kirken. Den blev båret af sognepræst Anna Jakobsen første gang Skærtorsdag.

„Det var under et grundkursus for gravere i Svendborg, at det rigtigt gik op for mig, hvad betydning messehagelen

har. Jeg fik mod på selv at prøve kræfter med at fremstille sådan en. Min mor var skrædder, så jeg har set hende sy, men for mig er det bare en hobby og ganske selvlært”, fortæller Anne Otto og tilføjer beskedent:

„Jeg har tidligere syet brudekjoler og teaterkostumer”.

Inspireret af kirkens billeder

Gimlinge Kirke er smuk og venlig og fyldt med mange af troens billeder, blandt andet kalkmalerier og forskellige ornamentter, som gav Anne Otto

inspiration til det fine lille mesterværk. Anne Ottos messehagel er lavet til kirkeårets festdage, og grundfarverne holdt i hvidt og gyldent.

Materialet er fed satin, applikationerne taft, og alt er lavet i hånden. Med fronten vendt mod menigheden ses Kristusmonogrammet, dannet af de to første bogstaver i navnet Kristus, på græsk stavet X (chi) og P (rho). Bagpå er et såkaldt „mantuakors”, også kaldet Sankt Jørgens kors, indskrevet i en cirkel. Korset er opkaldt efter martyren, der senere blev helgenkåret.

Beredskabspræsterne er klar til arbejdet

Først var de 39 beredskabspræster i hele Roskilde Stift. Nu er der blot syv i hele Region Sjælland. Det kræver en ny organisering af arbejdet, og det kræver, at også det kirkelige bagland er klar til at yde en hjælp, når det brænder på. Beredskabspræster rykker ud ved store katastrofer og ulykker. Her er de samlet til et møde den 31. maj. Leder af beredskabet er sognepræst Ulla Thorbjørn Hansen, Roskilde Domkirke.

Tekst Bo Nygaard Larsen Foto Marianne Pedersen

Stiftsbladet

udgives af Landemodet ved Roskilde Stift og udkommer 11 gange årligt i et oplag på 4.500 eksemplarer

Roskilde Stift
Stændertorvet 3A
4000 Roskilde
Tlf. 4638 1920 · e-mail: kmros@km.dk
www.roskildestift.dk

Ansvarshavende redaktør

Sognepræst
Søren Voigt Juhl
Ørsted Præstegård
4622 Havdrup
Tlf. 4618 5023
E-mail: sju@km.dk

Medredaktør & layout

Journalist, forfatter
Bo Nygaard Larsen
Tlf. 4076 2151
E-mail: bo@bonygaard.com

Desuden i redaktionen

Peter Fischer-Møller, biskop
Lene Wadskær Munch, virksomhedspræst
Søren Fahnøe, sognepræst, Sct. Mortens, Næstved
Ulla Thorbjørn Hansen, sognepræst, Roskilde Domsogn

Tryk

Glumsø Bogtrykkeri, tlf. 5764 6085

Korrektur

Marianne Pedersen

Hyggeligt og godt Landemode

De kom fra nær og fjern og det meste af stiftet. Årets Landemodegudstjeneste, der blev afholdt onsdag den 16. juni, var igen et tilløbsstykke. Ved gudstjenesten blev John Salling formelt indsat som provst for Tryggevælde Provsti, og efterfølgende var der sandwich, et glas og snak i Palæets gård. På billedet prøver biskop Peter Fischer-Møller at råbe de fremmødte op.

Foto Bo Nygaard Larsen

Stiftsbladet på besøg i Kvislemark, Førslev og

Landdistriktmidler puster nyt liv i tre små sogne

Jeg kører i et område præget af flade marker og vindmøller. Her i den sydvestlige del af Sjælland mellem Slagelse og Næstved synes livet at gå sin egen stille gang. I post-nummerbyen Sandved forsøger maskinforretningens reklame for Valtra-traktorer at lokke nye kunder til, mens købmandens flag leder tankerne hen på en hvid strand med lottomillioner syet ind i badebukserne.

Pludselig er jeg ude af Sandved igen, og i det samme har rutefinderen på min iPhone svært ved at finde signalet. Det sidste stykke vej må jeg klare på fornemmelsen, og bedst som jeg er ved at give op, toner skiltet „Kvislemark 1” op. To minutter senere står jeg på gårdspladsen foran præstegården

STIFTEN

Udkants-Jesus

Af Per Vibskov, sognepræst, Store-Heddinge

Udkantsdanmark ligger lige uden for København. Sjælland er den region, der klarer sig dårligst på uddannelse, innovation og produktivitet. Det viser regeringens regionalpolitiske vækststrategi, som netop er udkommet.

Ifølge ovenstående citat fra Politiken den 19. juni 2010 er det ikke længere den jyske, rådne banan der er Udkantsdanmark, men snarere Roskilde Stift. Kendetegnet ved forfald, degeneration og håbløshed.

Ved Roskilde stifts årlige præstekonvent i juni var der fra Udkantsdanmark inviteret en absolut diva. Nemlig forfatteren Suzanne Brøgger som kom for at synge sine jazzsange. Hun har i mere end 30 år boet i landsbyen Løve på Vestsjælland. Det har fået hende til at skrive sangen *Lowland Blues*, hvor hun nok begræder forfaldet, men også accepterer sine naboer og medmennesker i det Udkantsdanmark, hvor den største kulturelle begivenhed der kan finde sted er åbning af endnu et nyt lavprissupermarked. Efter at have besunget lavlandets VIP-lounge bestående af junkier og ludere, kriminelle pushere og overvægtige sinker, har hun denne coda:

Now you know my lovely neighbors
so it will take you by surprise,
I've gotten used to living with them,
I don't want no paradise -
they have become part of my life,
I've grown accustomed to this tribe

Det minder om det projekt Jesus havde gang i. Nemlig at leve med randeksistenser og fortælle dem noget nyt om deres liv. At de på trods af et liv på kanten alligevel er accepteret og at Guds rige er midt iblandt dem. Han kom ikke for at helbrede de vakse, men for at dekantere alle på kant med loven. Han hjemsøgte ikke hovedstadens elite, men tværtimod mennesker magen til dem der i dag bor i Udkantsdanmark.

Dem, der hverken blev svigermors drøm eller mors dreng, men i stedet arbejdsløse dopeheads, banditter og vilde engle med tatoveringer, rådne tænder og oliefigre, og (for)faldne poptøser med simili bling bling. Alle dem med hang til reklamer og tilbudsaviser og for hvem et kirkeblad er smal litteratur og et stiftsblad no-go.

I dag ville Jesus nok stå i Netto og tyde tilbudsavisens skrift og sige:

Jeg har nåde. Helt gratis. Den gør fri.
Lev livet i glæde og ansvar!
og de vågnende lærlinge svare:
Respekt - og hosianna Davis søn
Kom du på en Harley Davidson?

I modsætning til den politisk korrekte kantsliber Immanuel Kant kom han med et budskab der var helt udenfor fornuftens grænse og kun stod i filosofiens marginer. For alle kærtrede, også dem, der tror, frelsen kun findes i en Femernbro, er der nyt håb i Udkants-Jesus.

Fra luftvåbnet til folkekirken mission

Han er en af de mange frivillige, der året rundt er med til at samle penge ind til missionsarbejdet ude i verden. Stiftsbladet har mødt Jørgen Christensen, formand for stiftsudvalget for mission, i hjemmet i Næstved.

Tekst og foto Søren Voigt Juhl

Det stod næppe skrevet nogen steder, at kemiingeniør, tidligere pilot i flyvevåbnet og trafikforsker på en lang række ledende poster Jørgen Christensen skulle kaste sig lidenskabeligt og dygtigt over folkekirken mission. Men sådan blev det.

Jørgen Christensen er præstesøn. I ungdommen lå tidehvervsteologi ham nær, senere mildnet af mødet med Grundtvigs kristendomssyn. Sådan er det på en måde stadig, men tiderne har ændret sig i det kirkelige landskab.

„At rynke på næsen af kirkelig aktivisme er en luksus, vi ikke kan tillade os”, siger Jørgen Christensen.

„Hvis ikke vi skal løbes over ende af sekularismen og den aggressive ateisme, må vi være parate til i mange forskellige rammer at pege på Kristus som verdens frelser. Og vi har fortsat et stort behov

for at fjerne folks fordomme om kristendom og skabe og genskabe viden om den”.

Talt til på eget modersmål

„Vi støtter naturligvis også en række af missionselskabernes projekter”, fortæller Jørgen Christensen.

„Her i Næstved Provsti, for eksempel, samler vi cirka 50.000 kroner ind om året, der blandt andet går til Tanzania via Danmissions samarbejde med deres egen lokale, evangelisk-lutherske kirke”.

Han peger på, at engagementet helt enkelt udspringer af missionsbefalingen, og minder om, at Paulus' store aktivitet blandt menighederne omkring Middelhavet havde samme sigte.

„I vore dage er ikke mindst udfordringen fra Islam en væsentlig baggrund for missionsarbejdet”, siger Jørgen Christensen.

„Men såmænd også danskernes egen brug af kirken i forbindelse

med højtider og mærkedage, hvor det forekommer som om det ofte er den sociale begivenhed, der tager opmærksomheden”.

Fra Edinburgh til Roskilde Stift

Jørgen Christensen er i dag formand for Stiftsudvalget for Folkekirken Mission i Roskilde Stift, der både arbejder lokalt og globalt for at fremme folkekirken forståelse af, hvad mission er i en moderne tid.

Udvalget blev oprindeligt opfundet af daværende biskop Hans Kvist i 1974. 6. juni i år var det 100 år siden, at en stor konference blev afholdt i Edinburgh i Skotland med det formål at sætte kristen mission på dagsordenen i den vestlige verden.

Jubilæumsåret giver anledning til at overveje, hvorledes fælles mission giver mening i det 21. århundrede.

Jørgen Christensen er formand for stiftets missionsudvalg. Her ses han foran to af sine folkekirkelige ikoner: Grundtvig og Kaj Munk.

DANMARK

PP

Magasinpost UMM
ID-nr. 42423

POST DANMARK

Fyraftensmøde om kirkelivet på Madagascar

Tekst Bo Nygaard Larsen

Der er lagt op til et spændende fyraftensmøde, når Dr. Lotera Fabien, rektor på den lutherske præsteskoole SALT på Madagascar tirsdag den 17. august kl. 17-19 gæster Jakobskirken i Roskilde.

Den lutherske kirke på Madagascar er i en rivende udvikling. Hvert år kommer der 60 nye menigheder til, og der er langt fra præster nok til at dække det store behov. Det skyldes blandt andet, at præstearbejdet er ligeså dårligt lønnet, som det er hårdt.

For at give nye studerende mod på præsteuddannelsen, kan man for 3.000 kroner give

én studerende et helt års undervisning på SALT. SALT tilbyder tre års teologisk overbygning på den meget enkle grundlæggende præsteuddannelse.

Det vil Dr. Lotera Fabien fortælle meget mere om, ligesom han vil holde foredraget *Forsoningens vej i et splittet land – om kirke og mission i Madagaskar*.

Hans besøg er arrangeret af stiftets udvalg for mission og Danmission. Stiftspræst for mission/stifstudvalg og Danmission.

Under sit besøg vil Dr. Lotera Fabien mødes med biskop Peter Fischer-Møller.